

mačuje, je toto cigáro vtělena gracie, až spíše dle své tříkorunové ceny měla by sloužit "Pretio-as"; ale pravě pokoufení to není. Zůstane po něm sladko v ústech, jakoby lízal turecký med, hoří jako věčného slámy a zanechá po sobě kouř asi tak vonný, jako když se hoří "kulma" zkouší na papíru. Ujírání, že bramborová nať, vykroušená ve fajfee, zanechala ve mně hlubší dojem než celá "Graciosa". A ta dnešní věřička! Když si vzpomenu, jaké bývalo kdysi za pět, potom za šest krejcarů, jaký nádherný, modravý a vonný kouř po sobě zanechávala, a když si zapálím dnes to kroucené zedl bez chuti — jen vzdychnu touhou, jako dýcháme po dávných, nenavrátitelných časech. Nestálo za nic Rakousko, ale věřička mivalo výborná.

Psát o pouličních hodinách, které nejdou — je už vše tak duchaplnou, jako dokazovat, že po této vládě nic lepšího nemůže přijít. A přece musím o jedné hodině psát, ne však proto, že nejdou, nýbrž že jdou až tuze mnoho. Jsou to tajuplné elektrické hodiny u kavárny "Deminky". Zdá se, že říjnový převrat v roce 1918, popletl jim nějak kolečka, neboť od té doby vytrvale sice jdou, ale ukazují také vytrvale o pět hodin napřed. Stokrát už byly v novinách všech stran a frakcí, ale žádná nemá tolik vlivu, by jim napravila hlavu. Ignorují všechno a jdou si svou cestou; o poledních ukazují pět odpoledne, v osm ráno jednu atd. atd.

Nám, Pražanům, je už tento symbol všeobecného pořádku lhostejný; co nám na tom záleží přijít o pár hodin někdy později nebo dříve? Ba dokonce našli se lidé, kteří přišli těm hodinám na chuť a tvrdí, že tyto hodiny mají svůj hluboký smysl a to, je-li v Praze poledne, tedy hodiny u Deminky naznačují čas, jaký je v Bombaji, ty v Dejvicích zase čas v Petrohradě, jedny malostranské čas v Yokohamě atd. Ale jsou lidé, kteří si potpří na přesnost.

Navštívil mne cizinec, půl roku v Praze už dlí. Zná památnost Prahy dobře, a jejich historii taky.

"Pam, je pravda, že staroměstský orloj je tak komplikovaný stroj, že několik let stál a nikdo ho nedovedl spravit?"

"Yes," odvětil jsem mu celou znalostí své angličtiny.

"Ale máte takových orlojů, který nedovede nikdo spravit, po Praze víc, ať v Baedekru o tom nic není. Proč to zapíráte cizincům?"

Nezbylo než s barvou ven. "Well! Tedy žádný jiný orloj od slepého mládence? Jen šlendrián — hm! A to vy snesete, chodit tak klidně kolem takových hodin?"

"Co máme dělat?"
Místo odpovědi položil cizinec na stůl — browning. Tím patrně spravil v Anglii neposlušné hodiny. — Zevloun.

PAMATUJES SE?

Napsala Alža Chlumecká-Matějčková.

Náš život jest řetězem vzpomínek. Kdyby člověk pozbyl paměti, jakoby nežil. A proto tak milým jest domov, tak krásným to místo, kde pocítili jsme první dojmy života, kde poprvé jsme milovali a trpěli. A proto snad vymyslí člověk přísloví: "Ženu vezmi si ze své krajiny". Když jsme sestáli a chceme vzpomínatí prvních radostí a bolů, prvních úsměvů, slz a dávných nadějí, obracíme se na toho, s nímž strávili jsme život, otázkou: Pamatuješ se?

Pamatuješ se? — Pamatuješ, když jsme byli dětmi, veselé si hrávali pod rozkvétlými stromy a pozorně naslouchali v večer klekání, jež nás volalo pod rodnou střechu s nadějí, že zítra opět se shledáme a započineme přeřaňnou hru? Pamatuješ se?

Pamatuješ se na velikou a neznámou naši svobodu, na první tajemství, na první záchvaty, v nichž jiskřila se dětská léta, jimiž jsme dospěli, za nimiž přikvapí i naše stáří, kteréž nevinné záhavy změnilo v tuhé životní zápnasy, v touhy bez ukojení, v naděje bez uskutečnění? Pamatuješ se?

Pamatuješ se na starého Honzíčka, který dutým hlasem každého rána opětoval svou starou píseň, když jsme šli do školy a ve dny sváteční svým mlčením nám zvěštoval svátek, který tenkrát byl opravdu odpočinkem a milým klidem? Pamatuješ se?

Pamatuješ se na staré písně, které ještě žijí na poledních stranách našeho srdce jako zvuky elstských harf větrem poháněných v dálné minulosti, která nevrátí se více?

Pamatuješ se? — Pamatuješ se, když z mládí vyspěl celý muž jako ve vzdušném světle k Nekonečnému, s prvním snem lásky, s prvním ohněm ušlechtilé, nevypravitelné poesie?

Pamatuješ se? Rej, pamatuješ se? Kdo nemůže se tak otázati lidí, s nimiž žije, ten cítí se osamělým i uprostřed veselí a štěstí. Odtud pak vzniká zoufalá láska k sobě samému, jako hradební zeď proti těm, kteří nemohou přisvědčiti: Ano, pamatují se!

Tedy vzpomíná duše naše těch, které jsme znali a milovali a co zdálo se cizím a lhostejným, vidíme to znovu po mnohých letech i v cizích krajinách, hýbe se v mysli, proudí v krvi a v srdci chvěje se otázka: Pamatuješ se?

A jestli v matné záři zasnívání tvář stařenky, sedící večer u krbu, anebo jestli vonná vlha z našich lučin a šepotajících lesů anebo šumění tichého potůčku tutěž matnou nám pje píseň anebo jestli zvuk oteovské řeči zahlaholí v našich nších, sami sebe táže, me se: Pamatuješ se?

Jak milá jest tato hudba vzpomínky! Vzpomínáme radosti, snů, i vlně našeho mládí. A vrátivše se buď náhodou nebo s touhou do svého domova, spatříme lidi se stárle, krajiny přírodou a uměním jako omládlé, a nenalzáme více staré uličky a polospadlé chatrče; tu zdá se nám, jakobychem ztratili něco svého, jako by v naší duši, v našem srdci praskla nějaká žilka, jakoby jedna z barev duhových zmizela. Vzpomínka na to, čeho není více, mění se takřka v bolestný záchvěv, jako když onen ubožec, stojící na našem zápraží, si povzděchl: "Boli mne rámě, kterého více nemám."

Minulost jest vzácným dědiectvím, jediným pokladem, o něž nikdo nemůže býti oloupen. — "Není větších bolů, než v čase bídy myslet na své štěstí," pravila Francesca da Rimini (v Dantově "Božské komedii", zpěv V.).

Ale kdo byl šťastným, byl jim! třeba jen na okamžik, vždyť té chvíle netrpěl!

Snad Francesca nechtěla říci "mysliti", nýbrž "vyprávěti"; vyprávěti o zažitém štěstí jest radostí. — Vzpomínka na šťastné doby je tou nejkrásnější na světě. Když člověk jest šťasten, neví to a když to ví, není více šťasten. —

Pamatuješ se na první záchvěvy lásky?

Pamatuješ! Rej, že se pamatuješ!

Ten záchvěv rozplakal tě jako bol. Nyní kouzlí ti úsměv na rtech a pamatuje tě na šťastnou chvíli.

Kdyby vrátiti se mohl onen čas! Ale z té šťastné doby zbývá snad jen šťastná vzpomínka!

MOZARTOVY HOUSLE.

Napsala Alža Chlumecká-Matějčková.

Obchodník Ruttler, který obdařen byl velmi četnou rodinou, jehož skrovný výtěžek z obchodu sotva stačil k uživení ženy a čtrnácti dětí, z nichž nejstarší čítalo šestnácte let, bydlel v jedné z nuzných čtvrtí Vídně.

Ač sám žil v poměrech trudných, byl přece lidumilným a laskavým ke každému, kdo se k němu o radu nebo o pomoc uchýlil.

Každodenně kolem krámků jeho volným krokem ehořoval slukně oděný pán, který svým vzezřením upoutal k sobě záhy pozornost Ruttlerovu.

Pán ten zdál se trpěti chorobou, ježto kráček zasmášen, pohřbený v tesklivé myšlénky. Nic nemělo proň pšvabu, jen viděl-li děti Ruttlerovy krámem svého otce dovádějí, jež vždy zdaleka jej zdravily a radostně vítaly, přelétl slabý úsměv bílé jeho rty; v pohledu smutných očí jeho zřítí byla živá účast pro tu drobotinu.

Jedného dne kráčeje z procház-

ky volněji ještě než jindy, zastavil se u krámu Ruttlerova a žádal překvapeného obchodníka, by mu zapůjčil židli, na níž by si mohl před krámem odpočinouti.

Ruttler neváhal a hbitě přání eburavého vyhověl, postavil křeslo před krám a pán se do něho posadil. Z krámu okosem pohlížel na Ruttler, lituje v duchu nemocného.

Od té doby stávalo se tak každodenně. Dítka Ruttlerovy se spolu haštářily, neboť každé z nich chtělo mu křeslo přinést.

Když vracel se jednoho dne opět z procházky, několik dítek Ruttlerových jej obklopilo a jedno přes druhé radostně mu oznamovalo, že se jim narodila sestřička.

Neznámý pšposek, podepřen o nejstaršího hochu, ke krámu obchodníka. Ruttler šel mu vstříc a po srdečném uvítání sdělil mu novinu. "Však je to již patnácté dítě, jímž mně Bůh obdařil!" dodal skoro trpce.

"Ubohý," zvolal neznámý, "a zajisté ani tím nejmenším nepříspje nikdo tak četné rodině, že ano!" A rozhlížeje se po krámků, dodal ihned jakoby sám pro sebe: "Ubohý život! Talent, enost, poctivost, nic neocen se dříve, než až rov přikryje znavenou hlavu člověka!" Zřetelně pak dodal: "Ale povězte mi, máte-li již pro vaše novorozené kmotra?"

"Dosud ne! Chudý člověk tak snadno kmotry nenalzá. Mým dětem byly kmotry nuzní sousedé."

"Dejte deerně své jméno Gabriela," pravil živě neznámý. "A zde máte maličkost na hostinu, při níž chei býti také přítomen."

Při těch slovech vyňal z toholky částku peněz a podával je ušaslému obchodníkovi.

A když Ruttler váhal, pravil kvapně: "Vezměte, vezměte, až mně lépe poznáte, shledáte, že jsem hoden vše s vámi sdělit! Avšak!" pravil, oddehnuv si z hluboka, "tanco visí housle, přineste mi je, prosím!"

Ruttler pšpšil vyhověti přání neznámého. Tento rychle naladiv housle, počal na nich hrát.

Obchodník ani nedýchal, neb ve svém životě nikdy ještě tak hrát neslyšel. Lahodný zvuk nesl se tichou ulicí a v malé chvíli nakupil se před krámem zástup lidí, obdivující hru neznámého umělce.

Ten nevšiml si však ničeho a hrál dále; když ukončil, dal se do psaní.

Dokončiv, uložil napsané pečlivě do kapsy, rozloučil se s obchodníkem, když mu byl dříve řekl, kde jej má hledati; jméno své mu však zamlčel. Od toho dne před krámem Ruttlerovým se neobjevil. Dítka ho marně čekaly a křeslo mu připravovaly.

Ruttler znepokojen, umínil si konečně, že přinecve svého a kmotra Gabriely vyhledá.

Odebral se na určené místo, kde však uvítal ho hluboký smutek. Vmislil se mezi přítomné a neblahou předtuehou jat, šel dál, až dostal se ke katafalku, na němž spočívala rakev, obklopená množstvím voskovic.

Ruttler div hlasitě nezalkal, když pohlédl v tu milou tvář známého a přece neznámého.

Teprve nyní se dozvěděl, že dobrodinec a kmotr jeho deernky byl Mozart, nejslavnější skladatel a nejznámější hudebník století.

Ruttler prokázal poslední úctu muži, kterého etil a vžil si od první chvíle, kdy ho uzřel a pln zármatku vrátil se domů.

V krámků tohoto nuzného obchodníka prý to bylo, co sedě v lenoče počal Mozart psáti své nesmrtelné Requiem, poslední tu hudební dílo svoje.

Nejmladší deera Ruttlerova jmenovala se dle přání Mozartova Gabriela a přinesla svým rodičům požehání.

Za housle, na nichž Mozart posledně hrál, dostal Ruttler 4.000 zlatých. I za křeslo, na němž Mozart sedával, nabízena mu slušná částka peněz. Ruttler však je nechtěl za žádnou cenu prodati. Zůstalo mu v upomínku na šlechtného Mozarta.

Většíně lidí je pravdou to, co se jim kdysi zdálo.—(Fr. Vymazal.)

Kdo přišel pravdě blízko, nemůže býti úplným pesimistou, jako nemůže nikdo býti temný, koho pronikne světlo.—(Zeyer.)

Nemůžete již nalézt pomoc?

Máte záduchu neb souchotě?

Jestli ano, tak zkuste mé léky pro plíce, můj balsám, mé thé, mou mast k natírání prsou.

Neb máte žaludeční nemoce a nesnáze?

Zkuste můj kořinkový prášek, je to nejlepší lék pro žaludek, a mou žaludeční hořkou, a mé thé pro čistění krve. Zkuste mé léky a přesvědčte se sami o jejich hodnotě.

PŘEJE SI, ABY BYL DOPIS UVEŘEJNĚN.

Drahá paní Otoupalíková:—

Jest tomu tři měsíce, co jsem začal užívati Vaše léky a sice thé pro krev, prášek pro žaludek a mast pro nervy. S potěšením Vám sděluji, že od té doby navrátilo se mi zase bývalé moje zdraví. A to jest zásluhou Vašich léků, výše uvedených, které každému odporučuji. Trpěl jsem tak velkou nervosností, že jsem časem sám o sobě pochyboval, že mám zdravý rozum. Vše, nač jsem se podíval, slyšel mluvit, tak mně rozčililo, že jsem byl protivný sám sobě. A ty bolesti hlavy, co jsem vytrpěl. A co užívám Vaše léky, mohu Vám sdělit, že jsem lepší a jsem jist, že to byly Vaše léky, co mně mé zdraví navrátily. Škoda peněz, co jsem marně vydal za všelijaké břečky a které mně ještě nemoc zhoršily a žaludek zkazily, co jsem je užíval plně tři roky mé nemocí. Nejsm člověk, a bych chvátil, co cenu nemá; naopak, jsem pro to, kdo oznamuje veřejně jen pro svůj zisk a trpělnu ještě nemoc zhorší, by byl náležitě potrestán a to cítně, neboť jest to barbarství. Tudíž v zájmu trpících lidí, kteří trpí, žádám Vás, etěná matko, abyste tento dopis uveřejnila a kdo by snad pochyboval o jeho pravdivosti, může dopsati mně samému. Ochotně, co zde píši, každému potvrdím. Nejen to, ale ještě každému dám radu, jak jsem ony Vaše léky na sobě vyzkoušel.

Přijměte ode mě srdečné díky!—Vám vždy vděčný přítel,

VÁC. KUNC, 11913 Parkview Ave., S. E. Cleveland, Ohio.

PŘEJE SI MÍTI DOPIS UVEŘEJNĚNÝ.

Canby, Minnesota.—Přijměte ode mne srdečný pozdrav. Musím Vás uvědomit, jak mému chlapeci Vaše výtečné léky pomohly. Chlapec trpěl záduchou. Napřed jej to mnoho netrápilo, ale záchvaty se později stávaly stále horší. A byly tak silné, že jsem často myslila, že se uduší. — Byli jsme u lékařů, ale ti pravili, že musí mít vyřezané mandle i v nosu, jinak prý mu není pomoci. Tu jsem si vzpomněla na Vaše léky. Jak jsem ho namazala dvakrát, objevila se mu na prsou vyrážka. Využíval 6 lahvi balsámu a thé pro plíce. Potom se záchvat více ani jednou nedostavil. Ale řídila jsem se Vaší radou. Nevíte, jakou mám radost. Kdybych mohla, tak bych Vám vy-modlila první místo v nebi! Přejí Vám mnoho štěstí a dlouhý život. — Drazí etěná! Kdyby z Vás někdo etěl vědět podrobnosti případu, ráda Vám odpovím.

Vaše věrná— KATH. LACINA, Canby, Minn.

PŘEJE SI MÍT DOPIS UVEŘEJNĚNÝ.

Etěná paní Frances Otoupalik:—

Musím Vám poděkovat za uzdravení mého manžela. On měl pliení ehorobu, těžko dýchal a já to též měla již čtyři roky a Vaše léky nás vyléčily, totiž Váš balsám, thé a mast. — Celé čtyři roky jsem se necítila tak dobře, jako teď a co jsem se naléčila a natrápila a nic nám nepomáhalo, až Vaše léky nás uzdravily. Oznámku jsem etla v "Našinci" a hned jsem Vám též dopsala. Teď se oba cítíme, jako bychom se znova zrodili. Proto, kdo trpí jakoukoliv pliení ehorobou, necht' nemešká a objedná si hned léky paní Frances Otoupalíkové, nebude toho nikdy litovati. Toto mohu každému odporučiti. Přejí Vám, byste dlouho žila a lidem pomáhala co nejdéle. — Vaše přítelkyně a přítel, JAN a ANNA ŠUPÁK.

Mrs. Frances Otoupalik

VYRABITELKA

DAVID CITY,

NEBRASKA